

Det ender med en religionsmodel

Veltimet og velredigeret antologi lægger spor ud til udviklingen af fremtidens danske religionsmodel

bog

Fremtidens danske religionsmodel. Red. af Lisbet Christoffersen, Hans Raun Iversen, Niels Kærgård og Margit Warburg.
392 sider. 299 kroner. Anis.

Religionsmodel. Det danske sprog har fået et nyt ord. Læsere, der ikke har hørt ordet før, er undskyldt – men det er et ord, vi kommer til at høre meget mere til.

"Fremtidens danske religionsmodel" er titlen på en veltimet og velredigeret antologi, som tematiserer den måde, det danske samfund har indrettet og indretter sig med religion på. Det handler altså om den samfundsmæssige ramme og plads for religion i Danmark – herunder folkekirkens forhold.

Det er et udefrablik, der kastes på religionen, og når man på dansk introducerer et ord som religionsmodel, så er det som parallel til eksempel den danske velfærdsmodel, arbejdsmarkedsmodel et cetera. Antologien afspejler på i hvert fald to måder, at der er sket noget de senere år i måden at tænke religion og samfund på, i kraft af blandt andet udviklingen i befolkningssammensætning og øget internationalisering.

Dels har teologer fået øjne op for, at der også i Danmark er andre trossamfund at tage alvorligt end folkekirken, dels har samfundstænkere (igen) fået blik for religionens rolle og plads i det moderne samfund. Og det sidste handler vel at mærke ikke kun om at "holde religionen på plads", det handler også om, at religion – i tilfældet Danmark altså primært folkekirken – spiller en rolle for

sammenhængskraften, er en del af konstruktionen af den nationale og folkelige identitet.

Antologien indkredser den danske religionsmodel ad flere veje.

Første hovedafsnit af artikler perspektiverer den danske religionsmodel internationalt. Her finder vi blandt andet Margit Warburgs case-studie af dansk kirke i udlandet, hvor sammenfiltreringen af stat og kirke og folk finder sit helt særegne udtryk, mens Lisbet Christoffersen redegør for, hvorledes religion er et kampområde i den internationale ret i disse år; konkrete afgørelser og forslag om eksempelvis kontinuerlig overvågning af religionsfrihed og -lighed i EU-regi sætter den danske religionsmodel under pres.

Andet hovedafsnit rummer artikler med en historisk per-

spektivering af den danske religionsmodel fra middelalderen og Jyske Lov til religionspolitikken hos de politiske partier. Det sidste tager Brian Arly Jacobsen sig af, mens det fra dette afsnit også er værd at nævne Anders Holms kortlægning af de kirkepolitiske interesser fra midten af 1800-tallet – "mellem frihed og orden" – som i vid udstrækning har udgjort det kirkepolitiske spillerum for folkekirken i det 20. århundrede. I et tredje hovedafsnit tematiseres den danske religionsmodels strukturer i dag med artikler om blandt andet kirke og økonomi og "de fra folkekirken afvigende trossamfund".

Endelig leverer et sidste hovedafsnit perspektiver på fremtidens danske religionsmodel. Modellen har vist sin duelighed – men er altså nu måske nået til et historisk vendepunkt, et tipping-

point. Kunsten er, som økonomerne Niels Kærgård og Jørn Henrik Petersen formulerer det, at lave en religionsmodel, der "sikrer en rummelig folkekirke, og som undgår eskalerende religiøse konflikter ved at give mindretal i og uden for folkekirken en orden, de føler er rimelig og tilfredsstillende".

Og så er udfordringen, hvordan man i den sekulære stat på nye betingelser fastholder eller omdefinerer den sammenhængskraft, som religionsmodellen har leveret. Her bliver den samfundsmæssige interesse i spørgsmålet tydelig og markant – og en tværfaglig tilgang til problemstillingen helt afgørende.

Bogens redaktionsgruppe tæller en jurist, en teolog, en økonom og en religionssociolog, og "Fremtidens religionsmodel" lever netop af spillet mellem de for-

skellige tilgange. Flere af bidragyderne gør i indledende noter opmærksom på, at deres artikel eller en version af den tidligere har været publiceret i en anden sammenhæng, for eksempel i et tidsskrift.

Det er almindeligvis ikke en kvalitet ved en antologi, at der er tale om allerede offentliggjort materiale. I tilfældet "Fremtidens danske religionsmodel" giver det dog god mening, eftersom artiklerne tilsammen udgør en rigtig god basis for en kvalificeret diskussion af, hvordan vi udvikler det, vi nu skal til at kalde "den danske religionsmodel".

Man bliver ganske enkelt klogere af denne usædvanligt velredigerede antologi.

BIRGITTE STOKLUND LARSEN
kultur@k.dk

FOREDRAG & SANGAFTEN MED
RITT BJERREGAARD

MOGENS DAHL KONCERTSAL
TIRSDAG 30. OKT. KL 20:00

WWW.MOGENSDAHL.DK

MOGENS DAHL
KONCERTSAL

Rejs alene sammen!

Singlerejser med dansk rejseleder

Den sikre vei til fælles oplevelser! Singlerejserne